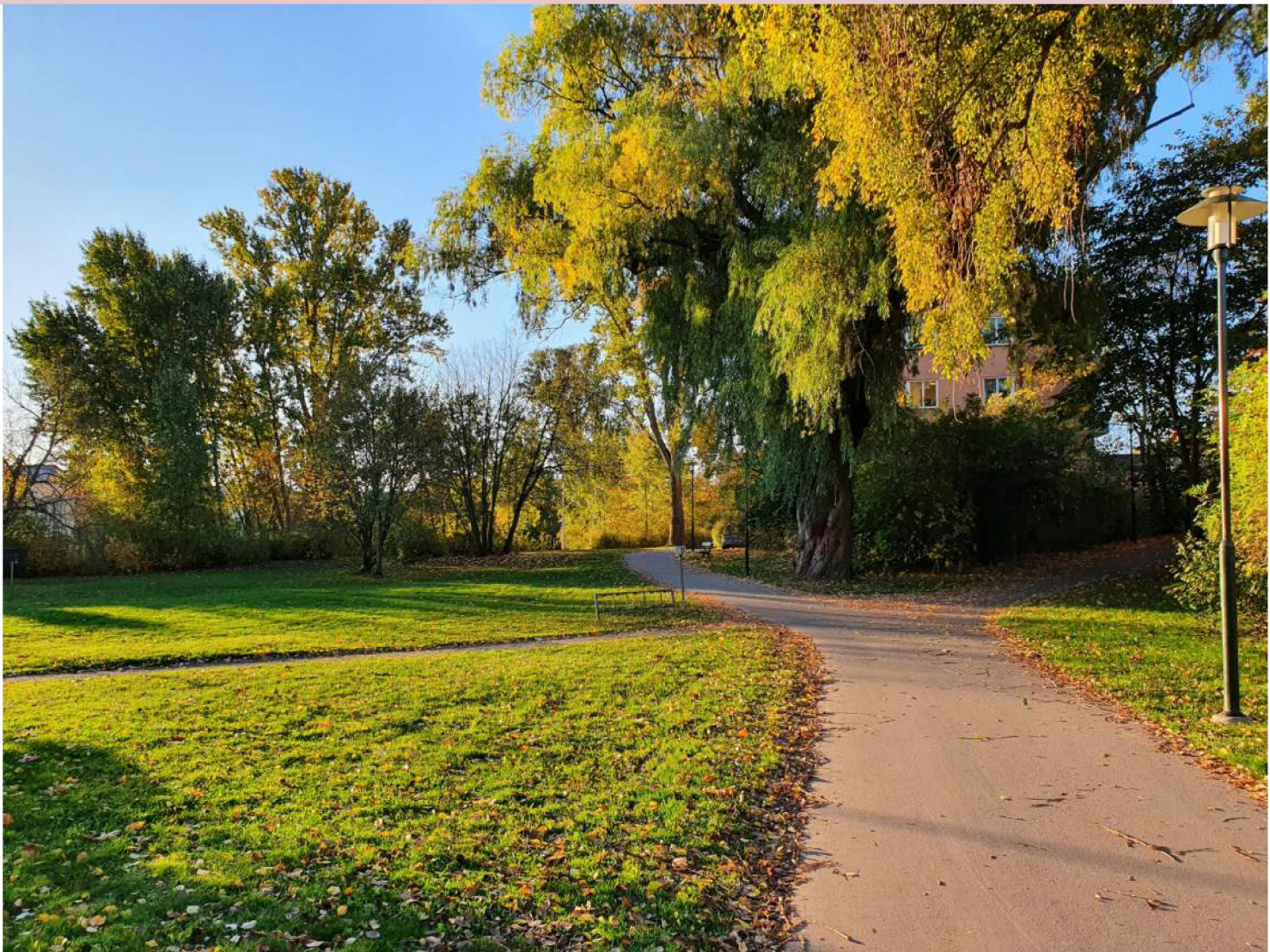

Naturvärdesinventering

Hammarbyhöjden 1:1, Stockholms stad

2021-12-21, Uppdrags nr. 21U2204

Bjerking AB · Box 1351, 751 43 Uppsala · Box 9251, 102 73 Stockholm · Växel: 010-211 80 00 · bjerking.se

Uppdragsnamn

Blåsut Naturvärdesinventering
Stockholms Stad
Blåsutvägen, Stockholm

Uppdragsgivare

AB Svenska Bostäder
Lovisa Dyall Silfverbrand

Vår handläggare

Kajsa Wallin

Datum

2021-12-21

Sammanfattning

AB Svenska bostäder planerar att bygga bostäder inom del av fastighet Hammarbyhöjden 1:1 i Johanneshov, Stockholms stad. Bjerking AB har utfört en naturvärdesinventering på fältnivå för att identifiera eventuella naturvärden inom det aktuella området.

Naturvärdesinventeringen resulterade i två naturvärdesobjekt som bedöms hysa förhöjda naturvärden, dvs. minst naturvärdesklass 4. Det ena objektet utgörs av parkmark med träd- och buskdungar samt öppna ytor och bedöms ha naturvärdesklass 4, visst värde. Det andra objektet utgörs av tre särskilt värdefulla träd, motsvarande klass 2, högt värde.

Inom området noterades tio naturvårdsarter, vilka främst utgörs av fåglar, både förbiflygande och födosökande. Samtliga fåglar är fridlysta enligt artskyddsförordning 2007:845. Flertalet unga individer av den rödlistade skogsalmen observerades.

Nio värdefulla träd har noterats inom inventeringsområdet, varav tre är särskilt skyddsvärda träd, varav en pil och två popplar. Ytterligare ett träd står utanför planområdet, men dess krona, och troligtvis även rötter kan potentiellt påverkas vid markarbeten.

Nedan listas rekommendationer för att minska påverkan på befintlig natur:

- Planen ska ta hänsyn till de tre särskilt skyddsvärda träden i området (en pil och två popplar) och dessa bör så långt det är möjligt undantas skada. Om något av träden behöver avverkas, beskäras kraftigt eller på annat sätt påverkas väsentligt kan en anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken komma att krävas. I vissa fall krävs dock inget samråd inom parkmark.
- Vid markarbeten i närheten av särskilt skyddsvärda träd samt övriga värdefulla träd ska åtgärder vidtas för att minimera skada på trädens stam, rötter och krona. Om risk för skada bedöms föreligga kan åtgärder som inbrädning av stam samt skonsamma schaktmetoder krävas i syfte att minimera skada på träden.
- Biotoper som gynnar fåglar och insekter i området kommer delvis försvinna i och med genomförandet av planen. För att kompensera för detta rekommenderas plantering av nya buskar och träd. Val av arter bör gynna fåglar och pollinerande insekter, så som träd och eller buskar som ger bär, nektar och pollen. Val av arter kan med fördel stämmas av med en ekolog.

Almen som står strax utanför planområdet i norr bör tas hänsyn till vid markarbeten, då dess rötter och krona som sträcker sig in i området kan skadas vid exploatering. Skonsamma schaktmetoder bör användas inom rotzon vid förekomst av grövre rötter.

Innehåll

1	Inledning	4
1.1	Syfte	4
1.2	Avgränsningar	4
1.3	Lokalisering	4
2	Metodik	5
2.1	Generell metodik	5
2.2	Naturvärdesklasser	5
3	Utförande och förklaringar.....	6
3.1	Kunskapsunderlag.....	6
3.2	Detaljeringsgrad och tillägg vid inventeringen.....	6
3.3	Fältinventering	6
3.4	Förklaringar och förkortningar för klassificering av arter	6
3.5	Klassificering av särskilt skyddsvärda träd.....	7
3.6	Identifiering av övriga värdefulla träd	7
4	Allmän beskrivning av inventeringsområdet och dess omgivningar	8
4.1	Tidigare kända artförekomster	8
5	Redovisning av naturvärdesobjekt	9
6	Redovisning av naturvårdsarter	15
7	Värdefulla träd.....	15
8	Rekommendationer	16
9	Referenser	17

Bilagor

Bilaga 1	Karta över naturvärdesobjekt, naturvårdsarter samt värdefulla och särskilt skyddsvärda träd
Bilaga 2	Sammanställning värdefulla träd

Bilder och figurer är framtagna av Bjerking AB om ej annat anges.

1 Inledning

Bjerking AB har på uppdrag av AB Svenska bostäder genomfört en naturvärdesinventering (NVI) på fältnivå enligt standard SS 199000:2014 och med stöd av teknisk rapport SS-TR 199001:2014. Naturvärdesinventeringen utfördes inom del av fastighet Hammarbyhöjden 1:1 i Johanneshov, Stockholms stad. Rapporten är ett underlag för ny detaljplan gällande nyexploatering av bostäder.

1.1 Syfte

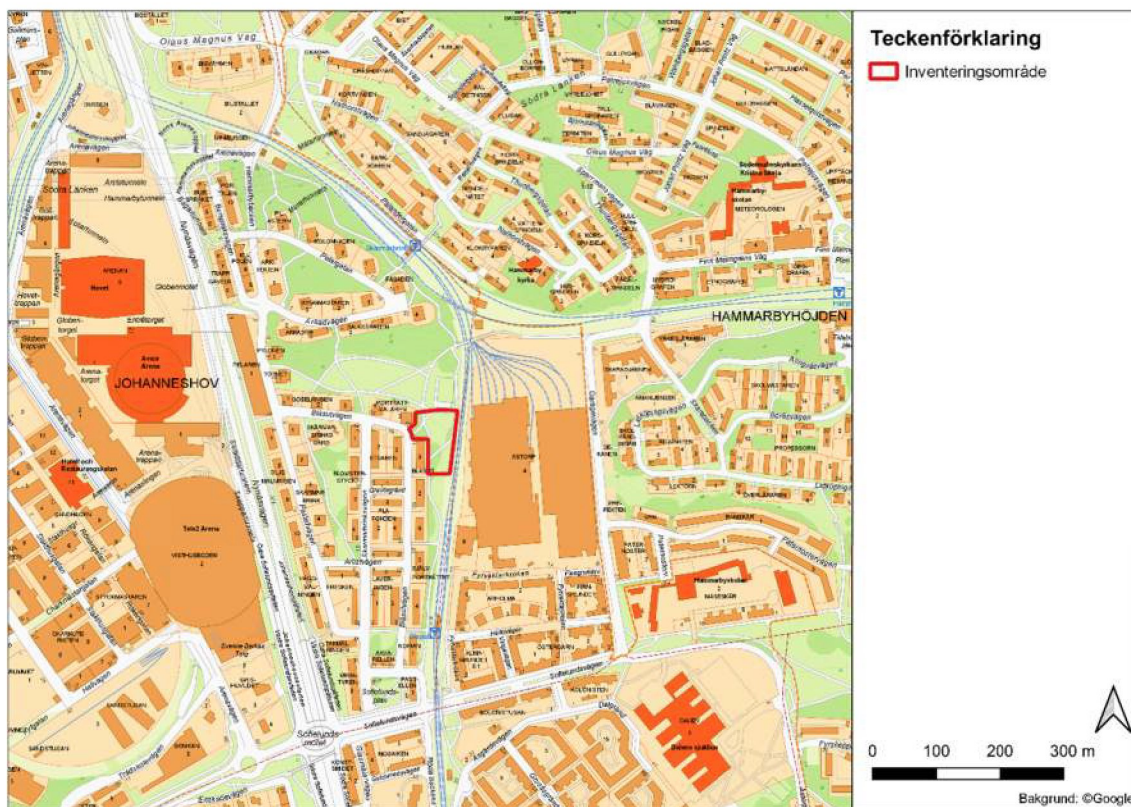
Naturvärdesinventeringen syftar till att identifiera och avgränsa de geografiska områdena inom aktuellt område som är av positiv betydelse för biologisk mångfald samt att dokumentera och bedöma naturvärdena inom dessa.

1.2 Avgränsningar

Naturvärdesinventeringen omfattar bedömning av naturvärde endast ur betydelse för biologisk mångfald. Aspekter som kulturmiljö, rekreation och ekosystemtjänster inkluderas inte.

1.3 Lokalisering

Inventeringsområdet utgörs av parkmark och omfattar en yta på cirka 5000 m². Området är lokaliserat mellan Blåsutvägen och tunnelbanespår, knappt 300 m öster om väg 73 mellan Stockholm och Nynäshamn. Ytan är omgiven av bostäder, mindre vägar samt parkmark. Mindre grönytor, träd och parker finns mellan husen i närområdet. Översiktskarta redovisas i Figur 1.

Figur 1. Översiktskarta, inventeringsområdet är markerat med röd linje. (©Lantmäteriet 2021, Stockholms stad, 2021)

2 Metodik

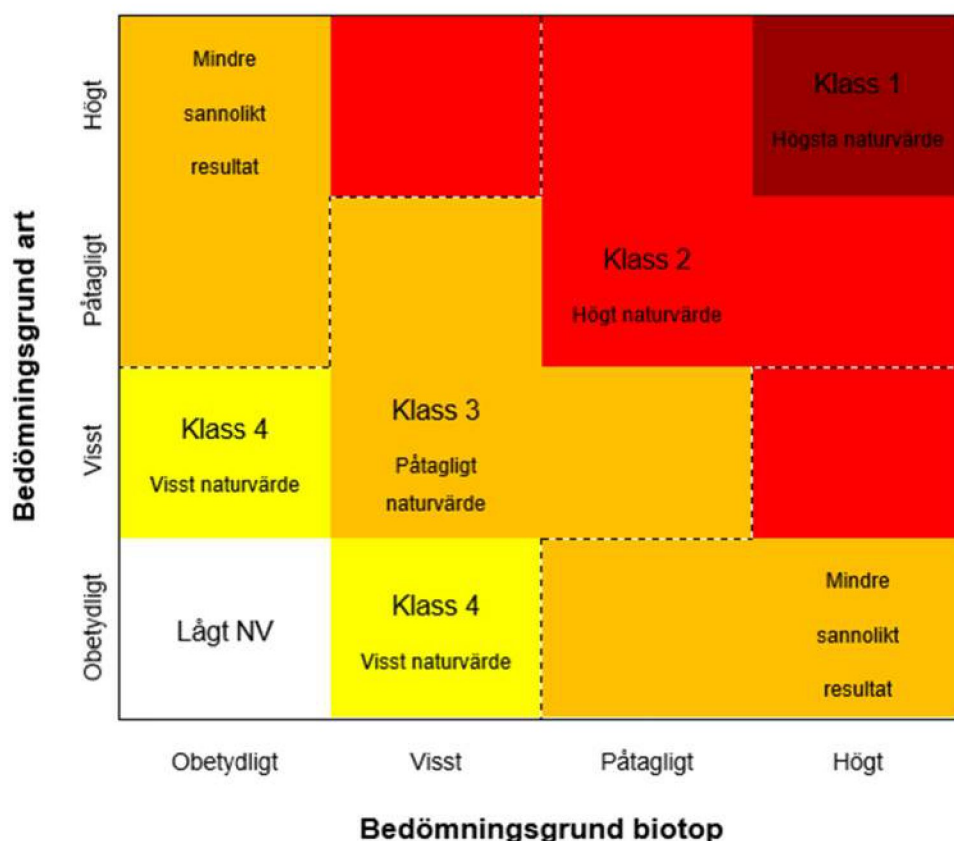
2.1 Generell metodik

Syftet med en naturvärdesinventering är att identifiera, dokumentera, bedöma och geografiskt avgränsa naturvärdesobjekt. Med naturvärdesobjekt avses de områden i landskapet som är av positiv betydelse för biologisk mångfald inom arter, mellan arter och mellan ekosystem.

En NVI resulterar i en bedömning av naturvärdesklass 1–3 (ibland med ett tillägg för klass 4) baserat på art- samt biotopvärdet inom ett avgränsat område, se **Fel! Hittar inte referensskälla..** Artvärde omfattar artrikedom samt förekomst av naturvårdsarter. Artrikedom sätts i relation till biotop och omgivande landskap. Med naturvårdsarter avses skyddade arter, rödlistade och hotade arter, typiska arter, ansvarsarter och signalarter. Biotopvärde omfattar biotopkvalitet, dvs. faktorer som formar en biotop och gynnar biologisk mångfald, samt sällsynthet och hot.

2.2 Naturvärdesklasser

Bedömningsgrunderna för respektive naturvärdesklasser är inte kvantitativa utan ska sättas i relation till vad som kan förväntas i den aktuella biotopen och regionen. Osäkerheten i bedömningen redovisas som en tregradig skala; säker, viss osäkerhet eller osäker.

Figur 2. Matris för naturvärdesbedömning vid NVI baserat på art- och biotopvärde. (Svensk Standard SS 19000-2014)

Klass 1, Högsta naturvärde: Områden som bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på nationell eller global nivå. Omfattar områden med skydd enligt miljöbalken eller där skydd av miljöerna krävs för att uppnå de nationella miljömålen.

Klass 2, Högt naturvärde: Områden som bedöms vara av särskild betydelse för att upprätthålla biologisk mångfald på regional eller nationell nivå. Områden motsvarar exempelvis Skogsstyrelsens nyckelbiotoper, löv- och ädellövskogsinventeringens klass 1 och 2, skyddsvärda träd enligt åtgärdsprogrammet för särskilt skyddsvärda träd i kulturlandskapet och limniska nyckelbiotoper.

Klass 3, Påtagligt naturvärde: Områden som bedöms vara av särskild betydelse att bibehållas, men som dock inte nödvändigtvis behöver vara av särskild betydelse för att upprätthålla mångfald på regional, nationell eller global nivå. Områden motsvarar Skogsstyrelsens objekt med naturvärde, löv- och ädellövskogsinventeringens klass 3.

Klass 4, Visst naturvärde: Områden som bedöms vara av betydelse att bibehållas, men som dock inte nödvändigtvis behöver vara av betydelse för att upprätthålla mångfald på regional, nationell eller global nivå. Användbar för områden som tydligt påverkats av mänsklig aktivitet men där det trots allt finns biotopkvalitéer eller arter med viss betydelse för biologisk mångfald.

3 Utförande och förklaringar

3.1 Kunskapsunderlag

För att samla kunskap om det aktuella området har främst ArtDatabanken och Artportalen från SLU samt webb-GIS från Länsstyrelsen Stockholm nyttjats. Utöver dessa har historiska flygbilder från Lantmäteriet, jordartskarta från SGU, Naturvårdsverkets kartverktyg Skyddad natur och artskyddsförordningen (2007:845) använts.

3.2 Detaljeringsgrad och tillägg vid inventeringen

Föreliggande naturvärdesinventering är utförd på detaljeringsnivån medel, vilket innebär en minsta obligatorisk karteringsenhet på 0,1 ha eller mer alternativt 50 meter för linjeformade objekt¹. Detaljeringsgraden innebär att arbetet ska utföras så att naturvärdesobjekt större än den minsta obligatoriska karteringsenheten kan identifieras.

Inventeringen är utförd med tillägget naturvärdesklass 4, vilket innebär att områden med visst naturvärde ska identifieras och avgränsas. Det ingår även att redovisa eventuell förekomst av skyddsvärda träd.

3.3 Fältinventering

Inventeringen utfördes 2021-10-13 av Susanne Öjerstam och Kajsa Wallin, Bjerking AB. Vädret var soligt och vindstilla med en temperatur på cirka 6 °C.

3.4 Förklaringar och förkortningar för klassificering av arter

I Rödlistan klassificeras arter efter en bedömning av hur hotade de är. Listan baseras på Internationella naturvårdsunionens (IUCN) kriterier². Listan förnyas vart femte år.

¹ Svensk standard SS 199000:2014.

² SLU ArtDatabanken (2020). *Rödlistade arter i Sverige*. SLU, Uppsala

Artskyddsförordningen³ är en lagstiftning som innebär skydd av ett antal arter samt skydd av deras livsmiljöer. Till förordningen hör två listor med arter, bilaga 1 och 2. Samtliga listade arter är fridlysta, d.v.s. man får inte samla in, skada eller döda de listade arterna. För arterna i bilaga 1 är dessutom arternas livsmiljöer skyddade och får inte förstöras.

För förklaring av förkortningar för naturvårdsarter se Tabell 1.

Tabell 1. Förklaringar av de förkortningar som nyttjas för redovisade naturvårdsarter.

Förkortning	Förklaring	Källa
CR	Akut hotad	Rödlistan 2020
NT	Nära hotad	Rödlistan 2020
LC	Livskraftig	Rödlistan 2020
F	Fridlyst	Artskyddsförordningen 2007:845

3.5 Klassificering av särskilt skyddsvärda träd

Särskilt skyddsvärda träd har bedömts utifrån klassificeringen beskriven i "Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd i kulturlandskapet"⁴. För att ett träd ska klassas som *särskilt skyddsvärt* behöver det nå upp till minst en av följande kategorier, både levande och döda träd ingår i denna definition:

- jätteträd; träd grövre än 1 meter i diameter på det smalaste stället under brösthöjd.
- mycket gamla träd; gran, tall, ek och bok äldre än 200 år. Övriga trädslag äldre än 140 år.
- grova hålträd; träd grövre än 40 cm i diameter i brösthöjd med utvecklad hålighet i huvudstam.

3.6 Identifiering av övriga värdefulla träd

För att identifiera övriga värdefulla träd, vilka inte når upp till särskilt skyddsvärda men ändå bedöms som värdefulla för biologisk mångfald, har biologiska värden inventerats enligt *Standard för trädinventering i urban miljö*⁵, *Inventering av skyddsvärda träd i kulturlandskapet*⁶ och *Ängs- och betesmarksinventeringen – Metodik för inventering från och med 2016*⁷. Utifrån noterade biologiska värden har en sammanvägning gjorts, där vissa värden väger tyngre än andra. Exempelvis är samtliga grova träd värdefulla, medan ett klen träd som hyser en vanlig vedsvamp inte nödvändigtvis behöver räknas som värdefullt.

Värden som noteras är bland annat grova träd, gamla träd, hålträd, förekomst av mulm, spärrgreniga träd, insektsspår samt grov barkstruktur.

³ Artskyddsförordningen 2007:845

⁴ Naturvårdsverket (2004). *Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd i kulturlandskapet*. Rapport 5411

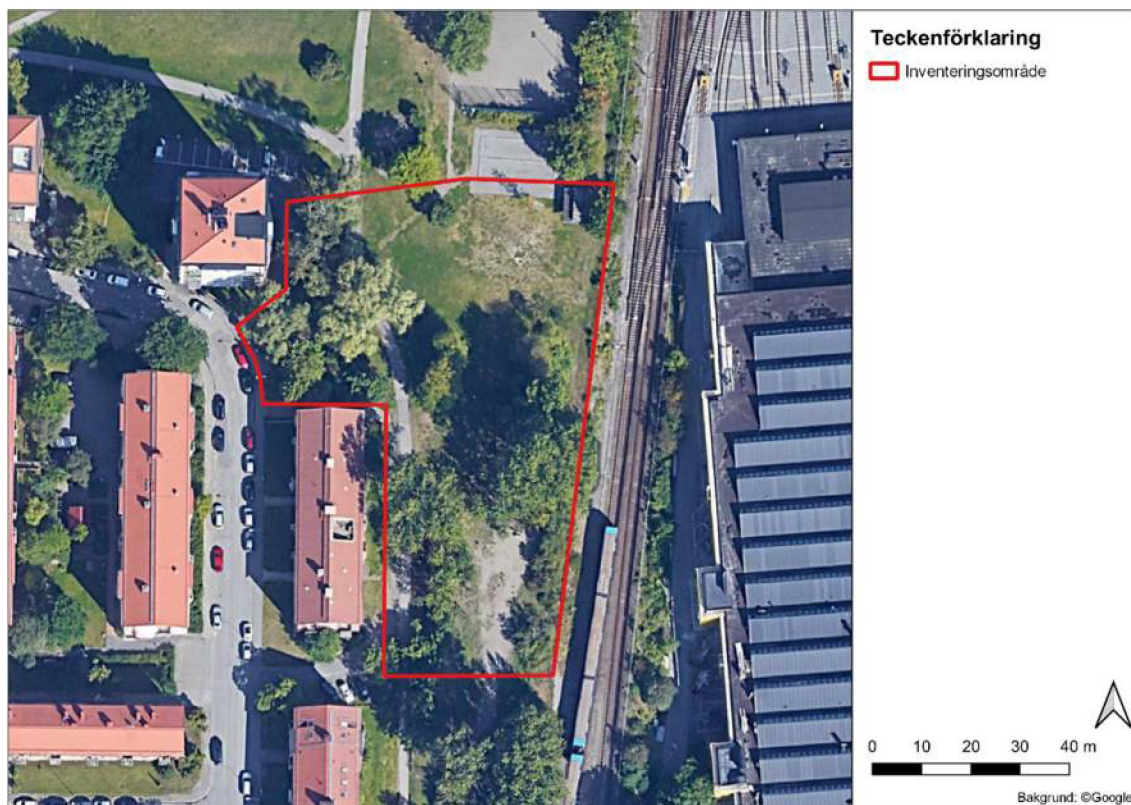
⁵ Östberg, J. SLU (2015). *Standard för trädinventering i urban miljö. Version 2.0*

⁶ Naturvårdsverket (2009). *Inventering av skyddsvärda träd i kulturlandskapet*.

⁷ Eneland, A. (2017). *Ängs- och betesmarksinventeringen – Metodik för inventering från och med 2016*. Rapport 2017:9. Jordbruksverket.

4 Allmän beskrivning av inventeringsområdet och dess omgivningar

Inventeringsområdet utgörs av parkmark med klippta gräsytor samt både solitära träd och trädgångar med buskage, se Figur 3. I norra delen finns ett utegym och i söder finns en hundrastgård som delvis utgörs av en grusad yta. Direkt öster om inventeringsområdet löper tunnelbanespår. Söder och väster om området finns bostäder och i norr ligger Blåsutparken.

Figur 3. Inventeringsområdet är markerat med röd linje. (©Google)

Inga skyddade områden finns i inventeringsområdets direkta närhet⁸. Cirka 1,5 kilometer österut ligger Nacka naturreservat, vilket bildades år 2005. Jordarterna i området utgörs av fyllning underlagat av isälvsediment i söder och postglacial sand i norr⁹. Historiska flygbilder visar att inventeringsområdet även tidigare utgjorts av parkmark¹⁰.

4.1 Tidigare kända artförekomster

Inom aktuellt inventeringsområde har inga arter rapporterats i Artportalen mellan 2011 och 2021¹¹. I Blåsutparken har sju arter rapporterats in, varav en är fridlyst (fågeln svarthätta) och samtliga är livskraftiga (LC). Väster om området har skogsalm och stare rapporterats in och söderut har fiskmåss rapporterats. Skogsalm är akut hotad (CR), stare är sårbar (VU) och fiskmåss är nära hotad (NT) enligt Rödlistan 2020.

⁸ Naturvårdsverket, *Skyddad natur*. Hämtad 2021-10-06

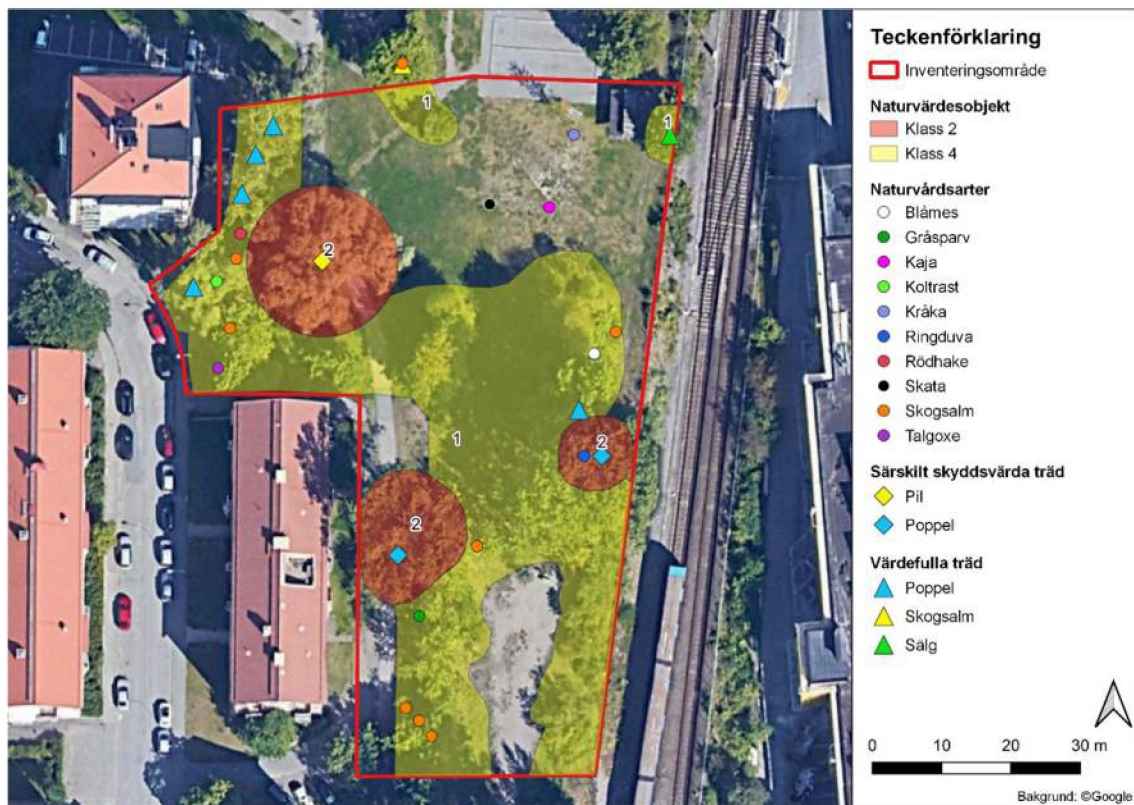
⁹ SGU jordartskarta 1:25 000, *Kartvisaren*. Hämtad 2021-10-06

¹⁰ Lantmäteriets karttjänst *Min Karta*. Hämtad 2021-10-06

¹¹ Artportalen, *Sök fynd*. Hämtad 2021-10-06

5 Redovisning av naturvärdesobjekt

Två naturvärdesobjekt som bedöms hysa förhöjda naturvärden, dvs. minst naturvärdesklass 4, har identifierats inom inventeringsområdet, se Figur 4 samt bilaga 1. I Tabell 2 redovisas en sammanställning av naturvärdesobjekten. För redovisade naturvårdsarter inom respektive naturvärdesobjekt hänvisas till förkortningarna i Tabell 1 i avsnitt 3.4.

Figur 4. Redovisning av naturvärdesobjekt, naturvårdsarter samt värdefulla och särskilt skyddsvärda träd som har identifierats vid naturvärdesinventeringen inom del av fastighet Hammarbyhöjden 1:1. I bilaga 1 finns en förstorad version av kartan. (Bakgrund: ©Google)

Tabell 2. Samtliga naturvärdesobjekt inom inventeringsområdet.

Objektnummer	Naturtyp	Biotop	Naturvärdesklass
1	Park och trädgård	Park	Klass 4
2	Park och trädgård	Särskilt skyddsvärda träd	Klass 2

Objekt:	1
Naturtyp:	Park och trädgård
Biotop:	Park
Naturvärdesklass:	4 – visst naturvärde
Naturvårdsarter:	Skogsalm (CR), blåmes (F), gråsparv (F), koltrast (F), rödhake (F), talgoxe (F)
Säkerhet:	Säker

Beskrivning

Objektet utgörs av parkmark med träd- och buskdungar samt öppna intensivt klippta gräsytor, se Figur 5 och Figur 6. I södra delen finns en hundrastgård med buskage samt enstaka unga och medelålders träd som omgärdar en grusad yta, se Figur 7 och Figur 8. I västra delen finns ett buskage med enstaka överståndare av popplar, se Figur 9, samt ett ungt almträd, se Figur 10.

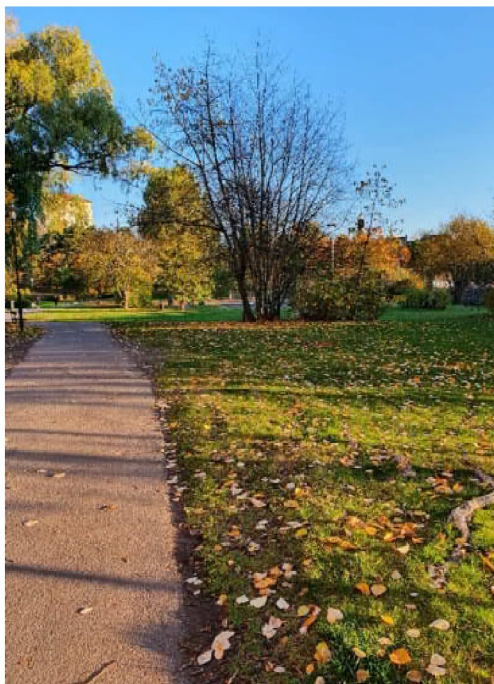
Trädskiktet utgörs uteslutande av lövträd och domineras av poppel med inslag av skogsalm, skogslönn, tysklönn, naverlönn, fågelbär, sälg och apel. De fyra poppelträden i västra utkanten av objektet är grova med grov barkstruktur, och bedöms därmed vara värdefulla. I ett av träden noterades en hållighet högt upp på stammen, vilket potentiellt kan gynna t.ex. insekter som lever i ved och fåglar som äter dessa insekter/larver. Precis norr om objektet finns ett almträd vars krona, och troligtvis även rötter, sträcker sig in inom objektet.

Buskskiktet i objektet är utbredd och utgörs av hagtorn, fläder, rosbuskar, hägg samt enstaka snöbär. Föryngring/skott av skogsalm och skogslönn förekommer. Jorden inom trädungarna är till stor del bar alternativt täckt med döda löv. De öppna ytorna utgörs av tät gräsvål med inslag av triviala örter så som vitklöver, maskros, fibblor och röllika.

Objektet är starkt präglad av människan i och med intensiv skötsel av gräsytor samt arter som inte förekommer naturligt. Dock hyser området vissa biotopvärden, vilka utgörs av värdefulla träd, inslag av död ved, rikligt med blommande och bärande buskar i brynmiljöer samt buskar och träd i olika skikt. En låga med insektsgångar observerades. Buskage med bryn kan utgöra skydd och födosöksområden för småfåglar och insekter och död ved utgör habitat för bl.a. insekter. Buskar och träd i olika skikt möjliggör för en variation av arter. I objektet finns en variation av öppna ytor och träd- och buskdungar, vilket är positivt för flertalet fåglar och det medför även att både äldre och yngre träd blir solbelysta samt får plats att breda ut sig. Sex naturvårdsarter har noterats inom objektet, dock i små förekomster.

Bedömning

Artvärdet bedöms som obetydligt eftersom förekomsten av naturvårdsarter är obetydlig. Biotopvärdet bedöms som visst i och med förekomst av värdefulla träd, död ved, blommande och bärande buskar i brynmiljöer samt en variation av öppna och slutna ytor samt flerskiktat träd- och buskskikt. Biotopen bedöms vara måttligt gynnsam för fåglar i området, kopplat till främst födosök och skydd, i mindre utsträckning för reproduktion. Sammantaget ges objektet klass 4, visst naturvärde.

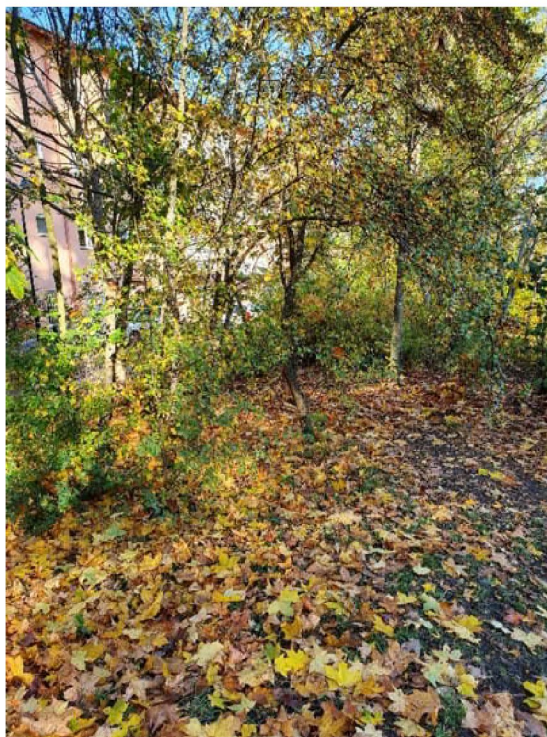
Figur 5. Objekt 1. Parkmark med buskar, vy norrut.

Figur 6. Objekt 1. Parkmark med träd- och buskdunge i östra delen av objektet.

Figur 7. Objekt 1. Den grusade hundrastgården omgärdas av träd- och buskdungar. Särskilt skyddsvärd poppel längst bort i bild (ingår i objekt 2).

Figur 8. Objekt 1. Buskage och unga träd inom hundrastgård i södra delen av objektet.

Figur 9. Objekt 1. Grova popplar samt buskage i västra delen av objektet.

Figur 10. Objekt 1. Ungt träd av skogsalm samt buskage i västra delen av objektet.

Objekt:	2
Naturtyp:	Park och trädgård
Biotop:	Särskilt skyddsvärda träd
Naturvärdesklass:	2 – högt naturvärde
Naturvårdsarter:	Ringduva (F)
Säkerhet:	Säker

Beskrivning

Objektet utgörs av tre särskilt skyddsvärda träd, en pil och två popplar, se Figur 11-Figur 13. Samtliga är gamla jätteträd och har grov barkstruktur. Pilen är spärrgrenig samt innehar håligheter med mulm. De båda popplarna har inslag av död ved i kronan. Strukturer på träd så som utbildade håligheter och död ved gynnar insekter som lever i/av ved och kan potentiellt gynna fåglar som äter dessa insekter/larver. På den ena poppeln noterades kläckhål av insekter.

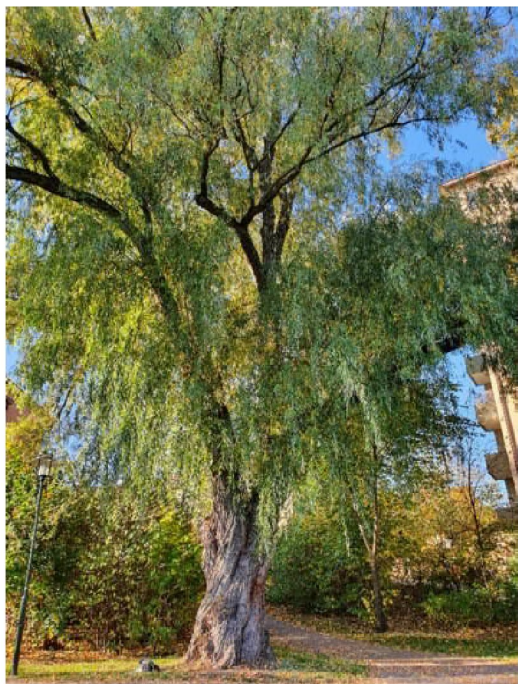
Särskilt skyddsvärda träd är ovanliga och ”bör betraktas som omistliga oavsett om de påträffas i skogsmark, odlingslandskap eller urbana miljöer”¹². När träden blir äldre samt får en större stamdiameter ökar även naturvärdena då gamla och grova träd ofta har många insekter, mossor, lavar, däggdjur (t.ex. fladdermöss) och fåglar knutna till sig. Träden kan vara mycket viktiga för att hotade arter ska kunna överleva. Ofta blir träden också mer och mer artrika med tiden, varför gamla träd är mycket viktiga ur naturvårdssynpunkt. De aktuella träden bedöms ha potential för att hysa en hög artrikedom samt flertalet naturvårdsarter, och fler arter kan komma att etablera sig på sikt.

Då det förekommer flertalet popplar inom samt i närheten av inventeringsområdet ökar möjligheten för förekomst av flera habitat i området och spridningsvägar mellan dessa. Detta gör att sannolikheten för att träden ska hysa naturvårdsarter framöver ökar.

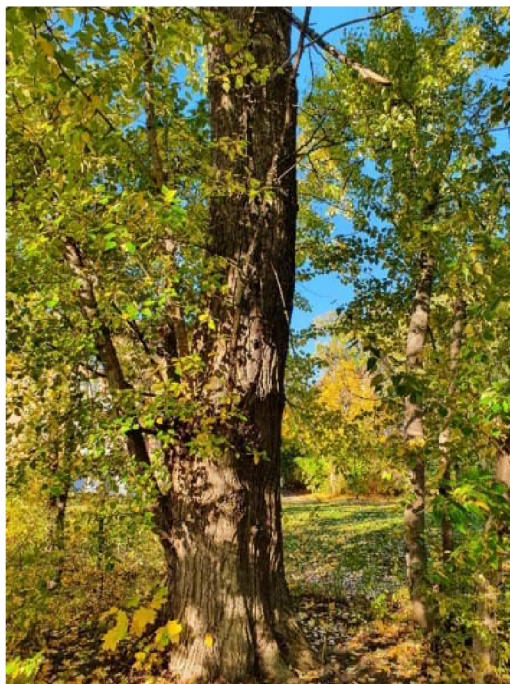
Bedömning

Träden har en hög potential att hysa en hög artrikedom samt flertalet naturvårdsarter varför artvärdet bedöms som påtagligt. Biotopvärdet bedöms som påtagligt i och med den betydelse jätteträd har för den biologiska mångfalden. Därtill förekommer strukturer på träden så som död ved i krona, håligheter, grov barkstruktur och insektsspår. Sammantaget ges objektet klass 2, högt naturvärde.

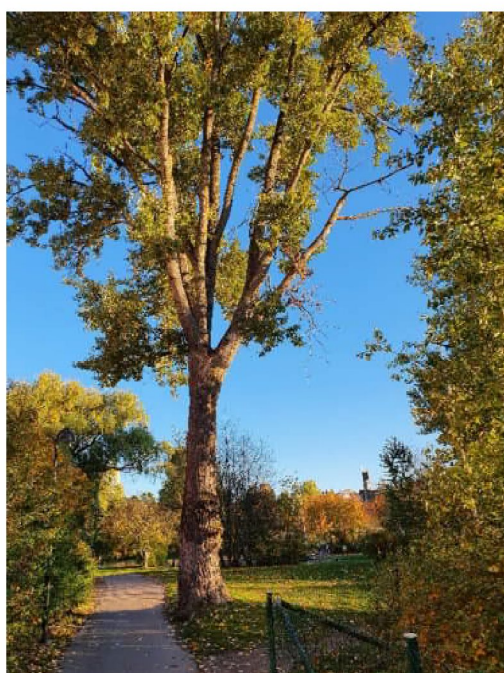
¹² Naturvårdsverket (2004). *Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd i kulturlandskapet*. Rapport 5411

Figur 11. Objekt 2. Särskilt skyddsvärd pil i västra delen av inventeringsområdet.

Figur 12. Objekt 2. Särskilt skyddsvärd poppel i östra delen av inventeringsområdet, inom hundrastgården.

Figur 13. Objekt 2. Särskilt skyddsvärd poppel i sydvästra delen av inventeringsområdet.

6 Redovisning av naturvårdsarter

I Tabell 3 redovisas en sammanställning över de tio naturvårdsarter som har påträffats under inventeringen. Arterna finns upptagna i Rödlistan 2020 och/eller är fridlysta enligt artskyddsförordningen.

I utförd naturvärdesinventering har nio arter som är upptagna i artskyddsförordningen påträffats. Samtliga arter är fåglar och majoriteten är klassificerade som livskraftiga i Rödlistan 2020. En kråka noterades flyga högt över de öppna ytorna i norra delen av inventeringsområdet. Denna art är klassificerad som nära hotad (NT) i Rödlistan 2020, då populationen minskar, bland annat på grund av negativ påverkan från korp. Övriga arter observerades i träd, buskage eller flygande över gräsyterna.

Tabell 3. Naturvårdsarter som identifierats inom inventeringsområdet.

Artnamn	Rödlistan 2020	Fridlysta arter	Notering
Kärlväxter			
Skogsalm	CR		Föryngring samt ett ungt träd
Fåglar			
Blåmes	LC	X	I träd- och buskdunge
Gråsparv	LC	X	Födosökande i buskage
Kaja	LC	X	Förbiflygande
Koltrast	LC	X	Födosökande i buskage
Kråka	NT	X	Förbiflygande över öppen yta
Ringduva	LC	X	I träd
Rödhake	LC	X	I buskage
Skata	LC	X	I öppen yta
Talgoxe	LC	X	I buskage

7 Värdefulla träd

Inom området har nio värdefulla träd observerats, varav tre är särskilt skyddsvärda träd, se Figur 4 i kapitel 5 samt bilaga 1. Strax utanför området, i norr, finns även en fyrstammig alm som bedömts vara värdefull. Samtliga särskilt skyddsvärda träd är jätteträd (diameter ≥ 1 m) och utgörs av två popplar och en pil. Pilen är spärrgrenig och har minst en utbildad hållighet i huvudstam. Övriga värdefulla träd är grova, med inslag av utbildad grov barkstruktur samt hållighet. I bilaga 2 finns en sammanställning över samtliga värdefulla träd.

8 Rekommendationer

Nedan listas framtagna rekommendationer för att minska påverkan på naturvärden i området:

- Planen ska ta hänsyn till de tre särskilt skyddsvärda träden i området (en pil och två popplar) och dessa bör så långt det är möjligt undantas skada. Om något av träden behöver avverkas, beskäras kraftigt eller på annat sätt påverkas väsentligt kan en anmälan om samråd till Länsstyrelsen, enligt 12 kap. 6 § miljöbalken, komma att krävas. I vissa fall krävs dock inget samråd inom parkmark.
- Vid markarbeten i närheten av särskilt skyddsvärda träd samt övriga värdefulla träd ska åtgärder vidtas för att minimera skada på trädens stam, rötter och krona. Träden har troligtvis rötter som sträcker sig utanför kronan. Om möjligt bör inga markarbeten ske inom två meter utanför trädets droppzon (kronans ytterkant) alternativt 15 m x stammens diameter. Om risk för skada bedöms föreligga kan åtgärder som inbrädning av stam samt skonsamma schaktmetoder krävas i syfte att minimera skada på träden.

Observera att krondiameter för de särskilt skyddsvärda popplarna i Figur 4 endast är uppskattad, inmätning av kronan bör utföras.
- Biotoper som gynnar fåglar och insekter i området kommer delvis försvinna i och med genomförandet av planen. För att kompensera för detta rekommenderas plantering av nya buskar och träd. Detta med syfte att återskapa skydd och födosöksplatser för småfåglar, mat för insekter samt för att bevara spridningsstråk och minska den fragmentering av naturmiljö som delvis uppstår i och med exploatering. Val av arter bör gynna fåglar och pollinerande insekter, så som träd och eller buskar som ger bär, nektar och pollen. Inhemska arter bör väljas före icke inhemska. Val av arter kan med fördel stämmas av med en ekolog.
- Almen som står strax utanför planområdet i norr bör tas hänsyn till vid markarbeten, då dess rötter och krona som sträcker sig in i området kan skadas vid exploatering. Skonsamma schaktmetoder bör användas inom rotzon vid förekomst av grövre rötter.

9 Referenser

Litteratur

- Eneland, A. (2017). *Ängs- och betesmarksinventeringen – Metodik för inventering från och med 2016*. Rapport 2017:9. Jordbruksverket.
- Mossberg B. och Stenberg L. (2010). *Den nya nordiska floran*. Bonnier fakta.
- Naturvårdsverket (2004). *Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd i kulturlandskapet*. Rapport 5411
- Naturvårdsverket (2009). *Inventering av skyddsvärda träd i kulturlandskapet*.
- SLU ArtDatabanken (2020). *Rödlistade arter i Sverige 2020*. LSU, Uppsala.
- Östberg, J. SLU (2015). *Standard för trädinventering i urban miljö. Version 2.0*

Lagar och förordningar

- Artskyddsförordning 2007:845

Databaser

- ArtDatabanken, *Artfakta*. Tillgänglig: <https://artfakta.se/artbestamning> [2021-10-13]
- Artportalen, *Sök fynd*. Tillgänglig: <https://www.artportalen.se/ViewSighting/SearchSighting> [2021-10-06]
- Lantmäteriet, karttjänsten *Min Karta*. Tillgänglig: <https://minkarta.lantmateriet.se/> [2021-10-06]
- Länsstyrelsen i Stockholms län, *Webb-GIS*. Tillgänglig: <https://ext-geoportal.lansstyrelsen.se/standard/?appid=d1b3761e5e944f129a698acc7e7ed183> [2021-10-06]
- Naturvårdsverket, kartverktyget *Skyddad natur*. Tillgänglig: <https://skyddadnatur.naturvardsverket.se/>. [2021-10-06]
- SGU Kartvisaren, *Jordartskarta 1:25 000*. Tillgänglig: <https://apps.sgu.se/kartvisare/kartvisare-jordarter-25-100.html> [2021-10-06]

Bjerking AB

Uppdragsansvarig, granskning

Kajsa Wallin
010-211 83 79
kajsa.wallin@bjerking.se

Susanne Öjerstam
010-211 84 96
susanne.ojerstam@bjerking.se

Naturvärdesobjekt, naturvårdsarter samt värdefulla och särskilt skyddsvärda träd

AB Svenska bostäder
Hammarbyhöjden 1:1, Johanneshov
Stockholms stad
Projektnummer: 21U2204
Datum: 2021-11-16
Skapad av: K. Wallin
Uppdragsansvarig: S. Öjerstam

Teckenförklaring

 Inventeringsområde	Naturvårdsarter
Naturvärdesobjekt	 Blåmes
 Klass 2	 Gråsparv
 Klass 4	 Kaja
Särskilt skyddsvärda träd	 Koltrast
 Pil	 Kråka
 Poppel	 Ringduva
Värdefulla träd	 Rödhake
 Poppel	 Skata
 Skogsalm	 Skogsalm
 Säl	 Talgoxe

0 10 20 30 m

Skala: 1:600

Bakgrund: ©Google

Värdefulla träd inom projekt Blåsutvägen, Hammarbyhöjden 1:1

Inventering utförd: 2021-10-13

Värdefullt träd	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Grovt	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒
Jätteträd	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐
Gammalt	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☐	☐	☐	☐
Senvuxet	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Torraka	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Högstubbe	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Hålträd	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☒	☐	☐
Mulm	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Spärrgrenigt	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Hamlat	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Utbildad sockel	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Äldre hassel med en bas på minst 1 m diameter	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Solbelyst stam/ved	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Brandljud	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Bohål/fågelbo	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Insektsspår	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Vedsvampar	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐
Naturvårdsart på träd	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Karaktärsträd	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Död ved i krona	☐	☐	☐	☒	☒	☐	☐	☐	☐	☐
Grov barkstruktur	☐	☐	☐	☒	☒	☒	☐	☒	☒	☒
Noteringar										
1 Skogsalm. Fyrstammig. Omkrets 89+65+72+67=293 cm. Livskraftig. Spår av beskärning. Utanför inventeringsområdet, dock sträcker sig krona, och troligtvis rötter, in i området.										
2 Sälg. Sexstammig. Omkrets 54+75+53+53+67+91=393 cm.										
3 Poppel. Trestammig. Omkrets 90+118+86=294 cm.										
4 Poppel. Omkrets 345 cm, jätteträd. Moss- och lavbklädd.										
5 Poppel. Omkrets 326 cm, jätteträd. Kläckhåll.										
6 Pil. Omkrets 348 cm, jätteträd. Mycket grov barkstruktur med utbildade sprickor. Svampar vid stambas. Håligheter med mulm.										
7 Poppel. Omkrets 203 cm. Något grov barkstruktur.										
8 Poppel. Omkrets 225 cm. Mindre hållighet vid grenkap högt upp på stammen.										
9 Poppel. Omkrets 200 cm.										
10 Poppel. Omkrets 234 cm.										